

УДК 351.74:343.85:364.63-027.553
DOI <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2026-2-18-16>

Цумарєва Наталя Вікторівна,

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент кафедри психології, соціології та педагогіки

(Донецький державний університет внутрішніх справ, м. Кропивницький)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4005-0745>

ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДО РОБОТИ З ПОСТРАЖДАЛИМИ ВІД ДОМАШНЬОГО ТА ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ

У статті досліджено проблему формування готовності майбутніх поліцейських до професійної діяльності з особами, які постраждали від домашнього насильства. Проаналізовано сучасні підходи до професійної підготовки майбутніх працівників Національної поліції України, визначено основні компоненти професійної готовності, обґрунтовано необхідність удосконалення освітнього процесу з урахуванням нових викликів, пов'язаних із повномасштабною війною. Запропоновано напрями вдосконалення підготовки майбутніх поліцейських щодо ефективної взаємодії з постраждалими від домашнього насильства.

Ключові слова: домашнє та гендерно зумовлене насильство, воєнний стан, майбутні поліцейські, професійна готовність, професійна компетентність, психологічна підготовка.

Постановка проблеми. Домашнє та гендерно зумовлене насильство (ГЗН) є однією з найгостріших соціально-правових проблем сучасного суспільства, яка в умовах повномасштабної війни в Україні набула особливої актуальності. Воєнний стан, вимушене переселення населення, економічні труднощі, тривале перебування членів сімей у стресових умовах, психологічні наслідки бойових дій та посттравматичні стани значно підвищують ризик виникнення конфліктів у сім'ї та проявів домашнього насильства.

Національна поліція України є одним із ключових суб'єктів державної політики у сфері запобігання та протидії будь-яким формам насильства. Саме поліцейські першими реагують на повідомлення про такі правопорушення, оцінюють ризики, забезпечують безпеку постраждалих осіб, застосовують спеціальні заходи протидії та взаємодіють із соціальними службами, органами місцевого самоврядування, закладами охорони здоров'я та громадськими організаціями. Умови війни суттєво ускладнюють виконання зазначених функцій. Поліцейські змушені одночасно забезпечувати публічну безпеку, документувати воєнні злочини, підтримувати правопорядок і здійснювати реагування на випадки насильства. Це вимагає від майбутніх працівників поліції високого рівня професійної компетентності, психологічної стійкості, розвинених комунікативних навичок, умінь працювати з травмованими особами та приймати ефективні рішення в умовах підвищеного стресу.

У зв'язку з цим особливої актуальності набуває проблема формування готовності майбутніх поліцейських до роботи з постраждалими від домашнього насильства ще на етапі навчання у закладах вищої освіти системи МВС України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема запобігання домашньому та гендерно зумовленому насильству та професійної підготовки працівників поліції привертає значну увагу українських і зарубіжних науковців.

У працях І. В. Гловюк, А. В. Гутник, Є. П. Коць досліджено особливості застосування міжнародних стандартів захисту прав людини під час розслідування фактів домашнього насильства та обґрунтовано необхідність удосконалення професійної підготовки правоохоронців відповідно до вимог Стамбульської конвенції [1]. В. І. Гришко та В. В. Голуб розкрили проблеми реалізації державної політики щодо запобігання домашньому насильству, звернувши увагу на необхідність розвитку міжвідомчої взаємодії між поліцією, соціальними службами та органами місцевого самоврядування [2]. У дослідженнях групи авторів значну увагу приділено професійній компетентності працівників поліції, розвитку їхніх морально-психологічних якостей та підготовці до роботи в екстремальних умовах службової діяльності [3]. Д. В. Возна та С. В. Книш актуалізували питання вітчизняного досвіду та зарубіжним механізмам протидії домашнього насильства [4].

Серед зарубіжних науковців вагомий внесок у дослідження проблем домашнього насильства зробили Л. Гранс, яка проаналізувала сучасні тенденції поширення гендерно зумовленого насильства в умовах кризових ситуацій, Еван Старк, який розробив концепцію примусового контролю як особливої форми домашнього насильства, Л. Сардінія, М. Мас-Жиру, Г. Штьокль, С. Р. Мейєр, К. Гарсія-Морено досліджували міжнародні підходи до запобігання насильству щодо жінок і вдосконалення діяльності державних інституцій [5; 6; 7].

Попри значну кількість наукових праць, недостатньо дослідженим залишається питання формування готовності саме майбутніх поліцейських до професійної діяльності з постраждалими від домашнього та ГЗН в умовах воєнного стану. Потребують подальшого наукового обґрунтування зміст професійної підготовки курсантів, розвиток їхньої психологічної стійкості, комунікативної компетентності та практичних навичок взаємодії з особами, які зазнали насильства.

Метою статті є обґрунтування сутності готовності майбутніх поліцейських до роботи з постраждалими від домашнього та ГЗН в умовах війни, визначення її структурних компонентів та розроблення рекомендацій щодо вдосконалення професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти системи МВС України до цього виду діяльності.

Виклад основного матеріалу. Професійна діяльність працівників Національної поліції України в умовах воєнного стану характеризується значним розширенням кола службових завдань. Поряд із забезпеченням публічної безпеки, документуванням воєнних злочинів, евакуацією населення та підтриманням правопорядку поліцейські здійснюють реагування на випадки домашнього насильства, кількість яких під час збройних конфліктів має тенденцію до зростання. Така ситуація зумовлена впливом психологічної травматизації, вимушеного переміщення населення, економічної нестабільності та тривалого перебування людей у стресових умовах. На це також вказують сучасні дослідження щодо психолого-правових аспектів реагування на домашнє та гендерно зумовлене насильство в умовах війни [8].

Готовність майбутнього поліцейського до роботи з постраждалими від домашнього та ГЗН доцільно розглядати як інтегративну професійну якість особистості, що поєднує систему знань, практичних умінь, морально-етичних цінностей, психологічної стійкості та мотивації до надання ефективної допомоги постраждалим особам. Така готовність формується протягом навчання у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання та удосконалюється під час практичної діяльності. Науковці наголошують, що сучасна модель професійної підготовки поліцейських повинна базуватися на принципах людиноцентризму, верховенства права, поваги до прав людини, гендерної рівності та міжвідомчої взаємодії. Особливого значення набуває використання практикоорієнтованих методів навчання, зокрема ситуаційного моделювання, тренінгів, рольових ігор і відпрацювання алгоритмів реагування на повідомлення про домашнє насильство [3].

На нашу думку, готовність майбутнього поліцейського до роботи з постраждалими від домашнього та ГЗН в умовах війни складається з п'яти взаємопов'язаних компонентів:

1. Мотиваційно-ціннісний компонент характеризує сформованість професійної мотивації, гуманістичних переконань, поваги до людської гідності та усвідомлення соціальної значущості поліцейської діяльності.

2. Когнітивний компонент охоплює знання законодавства України, міжнародних стандартів захисту прав людини, положень Стамбульської конвенції, алгоритмів дій Національної поліції, порядку оцінки ризиків та особливостей документування фактів домашнього насильства.

3. Операційно-практичний компонент передбачає сформованість навичок професійної комунікації, застосування поліцейських заходів, складання процесуальних документів, взаємодії із соціальними службами, медичними працівниками та психологами.

4. Психологічний компонент включає емоційну стійкість, здатність контролювати власні емоції, ефективно діяти в умовах підвищеного ризику та запобігати професійному вигоранню.

5. Рефлексивний компонент забезпечує здатність майбутнього поліцейського аналізувати результати власної професійної діяльності, оцінювати ефективність прийнятих рішень та постійно вдосконалювати професійні компетентності.

В умовах війни особливої уваги потребує застосування травмоорієнтованого підходу до спілкування з постраждалими. Поліцейський повинен усвідомлювати, що поведінка потерпілої особи може бути наслідком пережитої психологічної травми, а тому спілкування має ґрунтуватися на принципах безпеки, поваги, конфіденційності та недопущення повторної віктимізації. Такий підхід відповідає сучасним міжнародним рекомендаціям щодо захисту постраждалих від домашнього насильства.

Однією з найважливіших умов якісної професійної підготовки майбутніх поліцейських є формування здатності застосовувати норми міжнародного права у практичній діяльності. Після ратифікації Україною Стамбульської конвенції діяльність правоохоронних органів щодо запобігання та протидії домашньому насильству має здійснюватися з урахуванням міжнародних стандартів захисту прав людини, принципу належної обачності, невідкладного реагування та недопущення повторної віктимізації постраждалих. І. В. Гловюк із співавторами наголошує, що ефективне розслідування домашнього насильства повинно відповідати критеріям належної компетентності, ретельності, оперативності, незалежності та активного залучення потерпілої особи до процесу кримінального провадження [1, с. 36–43].

Водночас професійна діяльність поліцейського не обмежується лише процесуальними діями. Значна частина роботи пов'язана із забезпеченням психологічної підтримки постраждалих, проведенням первинної оцінки ризиків, інформуванням про права та можливості отримання допомоги, а також організацією взаємодії із соціальними службами, мобільними бригадами соціально-психологічної допомоги, центрами безоплатної правової допомоги та закладами охорони здоров'я. Саме міжвідомча взаємодія розглядається як одна з основних передумов ефективної системи протидії домашньому насильству [2].

На думку Г. Собко, імплементація положень Стамбульської конвенції сприяла вдосконаленню національного законодавства, однак потребує подальшого розвитку професійної підготовки поліцейських, соціальних працівників та інших суб'єктів, які здійснюють заходи щодо запобігання домашньому насильству. Авторка підкреслює необхідність формування єдиних підходів до оцінки ризиків, документування фактів насильства та забезпечення міжвідомчої взаємодії [9].

У сучасних умовах особливої актуальності набуває питання розвитку практичних компетентностей курсантів. Навчальні заняття повинні максимально відтворювати реальні службові ситуації. Доцільним є використання кейс-методу, ситуаційного моделювання, рольових ігор, тренінгів із кризової комунікації та відпрацювання алгоритмів реагування на повідомлення про домашнє насильство. Такі форми роботи дозволяють сформувати професійне мислення, здатність швидко приймати рішення, ефективно взаємодіяти з потерпілими та іншими суб'єктами профілактики.

Не менш важливим є формування етичної культури майбутнього поліцейського. У роботі з постраждалими

від домашнього насильства неприпустимими є прояви дискримінації, гендерних стереотипів, звинувачення потерпілої особи або недооцінка рівня небезпеки. Працівник поліції повинен демонструвати повагу до людської гідності, конфіденційність, неупередженість та високий рівень професійної відповідальності [10].

З огляду на викладене можна стверджувати, що формування готовності майбутніх поліцейських до роботи з постраждалими від домашнього насильства має здійснюватися комплексно та охоплювати правову, психологічну, комунікативну й практичну підготовку. Саме поєднання цих складових забезпечить ефективне виконання службових повноважень у складних умовах воєнного стану та сприятиме підвищенню рівня довіри населення до Національної поліції України.

У сучасних умовах реформування системи Міністерства внутрішніх справ України професійна підготовка майбутніх поліцейських здійснюється на засадах компетентнісного, практикоорієнтованого та людиноцентричного підходів. Освітні програми закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання спрямовані не лише на формування ґрунтовних правових знань, а й на розвиток професійних компетентностей, необхідних для ефективного реагування на випадки домашнього насильства, забезпечення прав постраждалих осіб та міжвидомчої взаємодії.

Підготовка майбутніх працівників поліції охоплює вивчення адміністративного, кримінального та кримінального процесуального права, юридичної психології, конфліктології, комунікативних технологій, професійної етики, а також спеціальних дисциплін, пов'язаних із діяльністю підрозділів превентивної діяльності. Особливе значення приділяється практичній складовій навчання, яка включає відпрацювання алгоритмів реагування на повідомлення про домашнє насильство, оцінювання ризиків, документування правопорушень, застосування спеціальних заходів протидії та взаємодію з іншими суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Позитивним прикладом модернізації професійної підготовки є досвід Донецького державного університету внутрішніх справ, де підготовка майбутніх поліцейських до роботи з постраждалими від домашнього насильства здійснюється на засадах компетентнісного, практикоорієнтованого та міждисциплінарного підходів. Основні напрями підготовки включають:

1. Вивчення нормативно-правової бази: Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України, відомчих наказів МВС, міжнародних стандартів, зокрема положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству.

2. Формування психологічної компетентності, що охоплює:

- розуміння психології постраждалих і кривдників;
- особливостей поведінки дітей-свідків насильства;
- навичок кризової комунікації та психологічної підтримки;

- принципів травма-інформованого підходу.

3. Практичне відпрацювання алгоритмів реагування через:

- моделювання типових викликів;
- рольові ігри;
- аналіз кейсів;
- тренінги із застосуванням поліцейських сценаріїв.

4. Розвиток комунікативних навичок, необхідних для:

- проведення первинної бесіди з постраждалою особою;
- оцінки ризиків повторного насильства;
- запобігання вторинній віктимізації;
- взаємодії з дітьми та іншими членами сім'ї.

5. Навчання міжвидомчій взаємодії з центрами соціальних служб, службами у справах дітей, закладами охорони здоров'я, мобільними бригадами соціально-психологічної допомоги, підрозділами ювенальної превенції та іншими суб'єктами реагування.

6. Підготовку до роботи в умовах високого емоційного навантаження, що включає розвиток емоційної стійкості, навичок саморегуляції та профілактику професійного вигорання.

Особлива увага приділяється формуванню ненасильницької комунікації, гендерної чутливості, дотриманню прав людини, конфіденційності та етичних стандартів під час взаємодії з постраждалими. Курсанти закріплюють отримані знання під час практичних занять, зокрема, у межах вивчення дисципліни «Запобігання та протидія домашньому насильству», постійному проведенню тренінгів, навчальної практики в підрозділах Національної поліції, а також у межах співпраці університету з державними установами та громадськими організаціями, що працюють у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Такий підхід забезпечує формування у майбутніх поліцейських не лише правових знань, а й психологічних, комунікативних і практичних компетентностей, необхідних для професійної, безпечної та людиноцентричної роботи з постраждалими від домашнього насильства.

Разом із позитивними змінами результати наукових досліджень і практичний досвід свідчать про наявність низки проблем професійної адаптації молодих поліцейських після завершення навчання. Найчастіше труднощі виникають під час першого самостійного реагування на повідомлення про домашнє насильство. Молоді працівники поліції відчують недостатню впевненість під час спілкування з постраждалими особами, особливо якщо останні перебувають у стані сильного психологічного стресу або пережили травматичні події, пов'язані з війною. Додаткові труднощі пов'язані з необхідністю одночасно забезпечити безпеку потерпілих, здійснити оцінку ризиків, прийняти процесуальні рішення, належно оформити матеріали та організувати взаємодію із соціальними службами, медичними закладами і центрами безоплатної правової допомоги.

В умовах воєнного стану зазначені проблеми набувають особливої актуальності. Зростання кількості сімей, які пережили окупацію, бойові дії, вимушене переміщення, втрату житла або близьких людей, зумовлює необхідність застосування травмоорієнтованого підходу під час роботи з постраждалими. Поліцейський повинен не лише дотримуватися вимог законодавства, а й уміти розпізнавати ознаки психологічної травми, уникати повторної віктимізації, забезпечувати поважне ставлення до потерпілих та ефективно координувати подальше надання допомоги, знати систему реагування при СНПК.

У зв'язку з цим найбільш результативними методами професійної підготовки вважаються сценарне навчання (scenario-based learning), ситуаційне моделювання, кейс-метод, рольові ігри, інтерактивні тренінги з кризової комунікації, міждисциплінарні заняття за участю психологів, соціальних працівників, прокурорів і практичних працівників поліції. Застосування таких освітніх

технологій дає змогу максимально наблизити навчальний процес до реальних умов службової діяльності, сформувати стійкі професійні навички, розвинути критичне мислення та психологічну готовність до роботи з особами, які постраждали від домашнього насильства.

Аналіз наукової літератури, нормативно-правових актів та сучасної практики діяльності Національної поліції України свідчить, що ефективність реагування на випадки домашнього насильства безпосередньо залежить від рівня професійної підготовки поліцейського. Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах воєнного стану, коли збільшується кількість сімей, які пережили бойові дії, окупацію, вимушене переселення, втрату житла чи близьких людей. Такі обставини негативно впливають на психологічний стан громадян і можуть підвищувати ризик вчинення домашнього насильства. Також, майбутні поліцейські мають знати специфіку психолого-правових аспектів реагування на випадки домашнього та гендерно зумовленого насильства, вчиненого кривдниками з бойовим досвідом [11].

У зв'язку з цим доцільно вдосконалити професійну підготовку майбутніх поліцейських за такими напрямками.

По-перше, необхідно посилити практичну складову навчання. Курсанти повинні регулярно брати участь у тренінгах із моделювання реальних службових ситуацій, пов'язаних із реагуванням на повідомлення про домашнє насильство. Такі заняття мають передбачати відпрацювання алгоритму першочергових дій поліцейського, оцінювання рівня небезпеки, проведення опитування постраждалої особи, прийняття рішення щодо застосування спеціальних заходів протидії домашньому насильству та належного документування події.

По-друге, до освітнього процесу необхідно ширше впроваджувати міждисциплінарний підхід. Майбутні поліцейські повинні отримувати знання не лише з адміністративного, кримінального та кримінального процесуального права, а й з юридичної психології, конфліктології, кризової комунікації, медіації та соціальної роботи. Це забезпечить комплексне розуміння причин домашнього насильства та шляхів ефективної допомоги постраждалим.

По-третє, важливим напрямом є розвиток психологічної готовності курсантів. Професійна діяльність поліцейського передбачає постійний контакт із людьми, які перебувають у стані сильного емоційного напруження. Тому під час навчання необхідно формувати навички психологічної саморегуляції, емоційної стійкості, конструктивного вирішення конфліктів та профілактики професійного вигорання.

По-четверте, особливої уваги потребує розвиток міжвідомчої взаємодії. Практика свідчить, що ефективний захист постраждалих можливий лише за умови тісної співпраці поліції із соціальними службами, центрами

безоплатної правової допомоги, закладами охорони здоров'я, органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями. Саме тому до навчального процесу доцільно залучати представників зазначених установ для проведення спільних практичних занять, тренінгів і круглих столів. Подібний підхід уже використовується під час спеціалізованих програм підготовки поліцейських в Україні за підтримки міжнародних партнерів.

По-п'яте, перспективним напрямом є використання цифрових освітніх технологій. Створення електронних курсів, інтерактивних навчальних платформ, відеокейсів, віртуальних симуляторів службових ситуацій та дистанційних тренінгів дозволить підвищити якість професійної підготовки курсантів незалежно від безпекової ситуації в державі.

Таким чином, удосконалення професійної підготовки курсантів відповідно до сучасних викликів сприятиме підвищенню ефективності діяльності Національної поліції України, забезпеченню належного захисту прав людини та зміцненню довіри суспільства до правоохоронних органів. Сучасна система професійної підготовки майбутніх поліцейських поступово переходить від переважно теоретичної моделі навчання до практикоорієнтованої, що відповідає міжнародним стандартам поліцейської діяльності. Водночас подальше вдосконалення освітнього процесу має бути спрямоване на збільшення кількості практичних занять, розвиток міжвідомчої взаємодії, удосконалення психологічної підготовки та широке впровадження травмоорієнтованого підходу, що сприятиме підвищенню готовності майбутніх поліцейських до ефективної роботи з постраждалими від домашнього насильства.

Висновки. Отже, проведене дослідження дає підстави стверджувати, що проблема формування готовності майбутніх поліцейських до роботи з постраждалими від домашнього насильства в умовах війни є одним із пріоритетних напрямів удосконалення професійної підготовки у закладах вищої освіти системи Міністерства внутрішніх справ України. Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України суттєво змінила умови діяльності Національної поліції України та зумовила необхідність розширення професійних компетентностей поліцейських щодо захисту прав людини, реагування на кризові ситуації та надання допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства.

Перспективи подальших наукових розвідок доцільно пов'язати з розробленням сучасних моделей професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, створенням комплексних програм розвитку психологічної готовності майбутніх поліцейських до роботи з постраждалими від домашнього насильства в умовах війни, а також експериментальною перевіркою ефективності запропонованих педагогічних технологій у процесі професійної підготовки.

Список використаних джерел

1. Гловюк І. В., Гутник А. В., Коць Є. П. Варіативність доказування домашнього насильства: праксеологічний аспект. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 4. С. 598–605. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.101>
2. Гришко В. І., Голуб В. В. Домашнє насильство в Україні: сучасний стан, проблеми правозастосування та шляхи їх подолання. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 6, ч. 1. С. 30–36.
3. Реагування поліцейського на випадки домашнього насильства в умовах воєнного стану : метод. рек. / В. Л. Костюк, Н. В. Федоровська, Н. Г. Павленко, Д. М. Тичина. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. 74 с.
4. Возна Д. В., Книш С. В. Домашнє насильство: вітчизняний досвід та зарубіжні механізми протидії. *Актуальні проблеми державотворення, правотворення та правозастосування* : матеріали наук. семінару (м. Дніпро, 10 груд. 2020 р.). Дніпро : ДДУВС, 2021. С. 180–189.
5. Grans L. The Impact of Vulnerability on State Obligations in Criminal Proceedings on Domestic Violence. *Journal of Human Rights*. 2024. Vol. 23. P. 157–172.

6. Stark E. Coercive Control: How Men Entrap Women in Personal Life. 2nd ed. New York : Oxford University Press, 2023. 611 p.
7. Sardinha L., Maheu-Giroux M., Stöckl H., Meyer S. R., García-Moreno C. Global, regional, and national prevalence estimates of physical or sexual, or both, intimate partner violence against women in 2018 for 161 countries and territories. *The Lancet*. 2022. Vol. 399, № 10327. P. 803–813. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(21\)02664-7](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(21)02664-7)
8. Цумарева Н. В., Умрихіна І. О., Кіблик Д. В., Кіцул Ю. С., Шишкарьова О. В. Гендерно зумовлене насильство щодо жінок в умовах військових конфліктів: соціально-психологічні механізми виникнення, наслідки для постраждалих та правові аспекти реагування. *Академічні візії*. 2024. № 31. С. 1–11. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.19023931>
9. Sobko G., Fomenko A., Nalyvaiko L., Pryputen D., Verba I. The Impact of the Istanbul Convention on the Appointment of Responsibility for Domestic Violence: Gaps and Inconsistencies. *Observatorio (OBS)*. 2024. Vol. 18, № 2. P. 219–244. DOI: <https://doi.org/10.15847/obsOBS18220242360>
10. Пискун Д. Критерії та показники сформованості професійно-етичної культури майбутніх офіцерів Національної поліції України. *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 3(49). С. 805–815. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-3\(49\)-805-815](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-3(49)-805-815)
11. Цумарева Н. В. Психолого-правові аспекти реагування на випадки домашнього та гендерно зумовленого насильства, вчиненого кривдниками з бойовим досвідом. *Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика*. 2026. № 1. С. 116–121. DOI: <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2026-1-17-19>

References

1. Hloviuk, I. V., Hutnyk, A. V., & Kots, Ye. P. (2024). Variatyvnist dokazuvannia domashnoho nasylstva: Prakseolohichnyi aspekt [Variability of proving domestic violence: Praxeological aspect]. *Analitichno-porivnialne pravoznavstvo [Analytical and Comparative Jurisprudence]*, (4), 598–605. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.101> [in Ukrainian].
2. Hryshko, V. I., & Holub, V. V. (2025). Domashnie nasylstvo v Ukraini: Suchasnyi stan, problemy pravozastosuvannia ta shliakhy yikh podolannia [Domestic violence in Ukraine: Current state, law enforcement issues and ways to overcome them]. *Analitichno-porivnialne pravoznavstvo [Analytical and Comparative Jurisprudence]*, 6(1), 30–36. [in Ukrainian].
3. Kostiuk, V. L., Fedorovska, N. V., Pavlenko, N. H., & Tychyna, D. M. (2023). *Reahuvannia politseiskoho na vypadky domashnoho nasylstva v umovakh voiennoho stanu* [Police response to cases of domestic violence under martial law]. Kyiv : Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav. [in Ukrainian].
4. Vozna, D. V., & Knysh, S. V. (2021). Domashnie nasylstvo: Vitchyzniani dosvid ta zarubizhni mekhanizmy protydii [Domestic violence: National experience and foreign mechanisms for prevention]. In *Aktualni problemy derzhavotvorennia, pravotvorennia ta pravozastosuvannia* [Current issues of state-building, law-making and law enforcement] (pp. 180–189). Dnipro : Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs. [in Ukrainian].
5. Grans, L. (2024). The impact of vulnerability on state obligations in criminal proceedings on domestic violence. *Journal of Human Rights*, 23, 157–172[in English].
6. Stark, E. (2023). *Coercive control: How men entrap women in personal life* (2nd ed.). Oxford University Press [in English].
7. Sardinha, L., Maheu-Giroux, M., Stöckl, H., Meyer, S. R., & García-Moreno, C. (2022). Global, regional, and national prevalence estimates of physical or sexual, or both, intimate partner violence against women in 2018 for 161 countries and territories. *The Lancet*, 399(10327), 803–813. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(21\)02664-7](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(21)02664-7) [in English].
8. Tsumarieva, N. V., Umrykhina, I. O., Kiblyk, D. V., Kitsul, Yu. S., & Shyshkarova, O. V. (2024). Henderno zumovlene nasylstvo shchodo zhink v umovakh viiskovykh konfliktiv: Sotsialno-psykholohichni mekhanizmy vynyknennia, naslidky dlia postrazhdalikh ta pravovi aspekty reahuvannia [Gender-based violence against women in armed conflicts: Socio-psychological mechanisms, consequences for victims and legal aspects of response]. *Akademichni vizii [Academic Visions]*, (31), 1–11. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.19023931> [in Ukrainian].
9. Sobko, G., Fomenko, A., Nalyvaiko, L., Pryputen, D., & Verba, I. (2024). The impact of the Istanbul Convention on the appointment of responsibility for domestic violence: Gaps and inconsistencies. *Observatorio (OBS*)*, 18(2), 219–244. DOI: <https://doi.org/10.15847/obsOBS18220242360> [in English].
10. Pyskun, D. (2025). Kryterii ta pokaznyky sformovanosti profesiino-etychnoi kultury maibutnikh ofitseriv Natsionalnoi politsii Ukrainy [Criteria and indicators of the formation of professional and ethical culture of future officers of the National Police of Ukraine]. *Perspektyvy ta innovatsii nauky [Perspectives and Innovations of Science]*, 3(49), 805–815. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-3\(49\)-805-815](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-3(49)-805-815) [in Ukrainian].
11. Tsumarieva, N. V. (2026). Psykholoho-pravovi aspekty reahuvannia na vypadky domashnoho ta henderno zumovlenoho nasylstva, vchynenoho kryvdnykamy z boiovyim dosvidom [Psychological and legal aspects of responding to cases of domestic and gender-based violence committed by offenders with combat experience]. *Ukrainska politseistyka: teoriia, zakonodavstvo, praktyka [Ukrainian Polyceistics: Theory, Legislation, Practice]*, (1), 116–121. DOI: <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2026-1-17-19> [in Ukrainian].

Tsumarieva Natalia,

Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Psychology, Sociology and Pedagogy
(Donetsk State University of Internal Affairs, Kropyvnytskyi)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4005-0745>

READINESS OF FUTURE POLICE OFFICERS TO WORK WITH VICTIMS OF DOMESTIC AND GENDER-BASED VIOLENCE UNDER WARTIME CONDITIONS

The study established that the readiness of future police officers to work with victims of domestic and gender-based violence (GBV) under wartime conditions should be considered as a comprehensive personal characteristic integrating professional knowledge, practical skills, psychological resilience, high ethical standards, and the ability to cooperate effectively with all stakeholders involved in the system for preventing and combating domestic violence. This integrative professional characteristic comprises motivational, cognitive, operational-practical, psychological, and reflective components. A high level of development of each component ensures effective performance of professional duties, sound decision-making in complex situations, respect for human rights, and compliance with international standards for the protection of victims of domestic violence.

The study substantiates that the current system of police education requires further improvement through strengthening its practical orientation, implementing training-based learning, scenario-based simulations, and developing crisis communication skills, psychological resilience, and interagency cooperation. Particular emphasis should also be placed on integrating the provisions of the Istanbul Convention, the case law of the European Court of Human Rights, and contemporary international approaches to police education and training.

The findings indicate that the effectiveness of police officers in preventing and combating domestic violence depends not only on the level of legal knowledge but also on well-developed communication skills, emotional resilience, the ability to apply a trauma-informed approach, conduct risk assessments, and cooperate with social services, local authorities, healthcare institutions, and non-governmental organizations.

At Donetsk State University of Internal Affairs, future police officers are prepared to work with victims of domestic violence through the study of the legal framework, the psychological characteristics of victims, the principles of the trauma-informed approach, and interagency cooperation. Practical training includes workshops, scenario-based simulations, role-playing exercises, and the practice of response algorithms for domestic violence cases. Particular attention is paid to developing communication skills, emotional resilience, gender sensitivity, and adherence to human rights principles.

Key words: domestic and gender-based violence; martial law; future police officers; professional readiness; professional competence; psychological training.

Дата першого надходження статті до видання: 20.07.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 03.09.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 14.10.2026